Ч. 19 Недѣля 24 сѣчня (5 лютого) 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Старостахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На засѣданю Палаты пословъ дня 3 с. м. предложило правительство трактатъ торговельный о конвенцію ветеринарску межи Австро-Угорщиною а Сербією.

Вôдтакъ вела ся дискусія надъ буджетомъ міністерства просвѣты, а именно надъ рубрикою: высшій школы. Пос. Людвигъ обговорювавъ справу платнѣ професорôвъ высшихъ школъ технічныхъ.

П. Барвѣньскій жадавъ утвореня руского университету у Львовѣ, бо вôнъ конче потрѣбный зъ становища державного. Вôдтакъ жадавъ утвореня рускихъ катедръ, щобы образувати учителѣвъ школъ середнихъ, и самостôйныхъ гімназій рускихъ въ Коломыи та Перемышли.

П. Подлєвскій зложивъ приреченє посольске.

П. Сайхертъ уважає конче потрѣбнымъ утвореня ческого университету въ Моравѣ.

П. Вільдаверъ пôднѣсъ численнѣ недостачѣ университету въ Инсбруку, якъ бракъ помѣщеня зборôвъ и приладôвъ науковыхъ.

Міністеръ просвѣты признавъ, що конче треба управильнити платнѣ професорôвъ высшихъ школъ, хочь реформа та трудна зъ причинъ фінансовыхъ. Дальше заявивъ Міністеръ, що въ тôй справѣ и въ справѣ реформы оплаты ученичої, вже роблять ся приготовленя. Правительство застерѣгає собѣ предложенє дотычного проєкту. Міністеръ дякує вôдтакъ п. Барвѣньскому за те, що узнавъ прихильнôсть управы просвѣты що до бажань Русинôвъ и обѣцює такъ само бути зычливымъ для Русинôвъ и на будуче, коли бы самъ край звернувъ ся до правительства зъ вôдповѣдными внесенями. Що до иншихъ высказаныхъ бажань, пригадує Міністеръ свою заяву, зложену въ комісіи буджетовôй и каже, що хочь недавно признано вôсѣмь міліонôвъ кредиту на потребы шкôльнѣ, то таки правительство буде приневолене зажадати може й высшихъ сумъ, щобы обôгнати конечнѣ потребы австрійскихъ высшихъ школъ.

Титулы: „высшій школы" и „бібліотеки", полагоджено разомъ зъ дотычными резолюціями комісіѣ буджетовои.

Пос. Кавніцъ промавлявъ за допущенемъ женщинъ до студій университетскихъ, особливо же до медицины и фармаціѣ, до чого женщины задля своеѣ совѣстности, чистоты и змыслу порядку особливо надають ся.

При титулѣ „школы середнѣ" промавлявъ пос. Гофманъ за матеріяльнымъ полѣпшенемъ долѣ суплентôвъ и за законнымъ означенемъ ихъ становища. Бесѣдникъ домагавъ ся дальше, щобы такожь и всѣ супленты дôставали пятилѣтнѣ додатки въ квотѣ 20 зр. Пос. Габерманъ выступавъ за задержанемъ латиньскихъ школъ, и заводженемъ реальныхъ школъ а крôмъ того за заведенемъ въ обохъ сихъ школахъ науки новочасныхъ языкôвъ.

Пос. Романчукъ ставивъ внесенє на збôльшенє числа пословъ до Рады державнои зъ громадъ сѣльскихъ въ Галичинѣ. Въ мотивахъ до сего внесеня сказано, що Галичина пôдъ взглядомъ числа пословъ до Рады державнои упослѣджена, бо коли въ другихъ краяхъ припадає оденъ посолъ на 35, 40, 46 и 64 тысячѣвъ, то въ Галичинѣ припадає оденъ посолъ на 105 тысячѣвъ. Въ мѣру того повинна бы Галичина мати не 63 але 98 пословъ. Але и на тыхъ 63 пословъ єсть зъ громадъ сѣльскихъ лишь 27, хочь Галичина переважно край рôльничій. Зважившии наконець ще й то, що рускій народъ, котрый числить 2,832.000 душъ, має теперь можнôсть при нормальныхъ вôдносинахъ выбрати лишь 15 пословъ, пôдчасъ коли єму повинна бы бути дана можнôсть выбрати 28 пословъ — то пос. Романчукъ ставивъ внесенє, щобы утворено 10 новыхъ округôвъ выборчихъ, зъ котрыхъ 7 припало бы Русинамъ, а 3 Полякамъ. Пôдъ взглядомъ формальнымъ жадавъ внескодавець, щобы єго внесенє передано комісіи выборчôй збôльшенôй до 36 членôвъ. Внесенє посла Романчука пôдперла лѣвиця и Молодочехи.

Переглядъ політичный.

Зъ Вѣдня доносять, що маюча завтра оголосити ся проґрама бôльшости парляментарнои буде дуже подôбна до тои проґрамы, яку свого часу зазначила Найв. бесѣда престольна.

Гостина угорского президента міністрôвъ у Вѣдни, має стояти такожь въ звязи зъ угорскими справами церковными. Зачувати, що мін. Векерле робить зъ вѣнчань цивільныхъ пытанє кабінетове.

Зъ Будапешту доносять, що кн. Фердинандъ Болгарскій конферувавъ довшій часъ зъ міністромъ справъ заграничныхъ гр. Кальнокимъ.

Арештованый директоръ банку римского зôзнавъ при протоколѣ, що выплачувавъ всѣлякимъ президентамъ кабінетôвъ значнѣ сумы на цѣли правительственнѣ.

Болгарскій екзархъ выславъ письмо до кн. Фердинанда болгарского, въ котрôмъ каже,

---

6)

Родина Бардіѣвъ.

Новеля М. Йокая.

(Дальше).

Зъ цѣлои родины остали ся лише жѣнки и дѣти.

Въ тôй хвили, коли напастники впали до палаты, завела ихъ па пôдъ вдова въ жалобѣ и лишила дверѣ отворенѣ, щобы мужчины приневоленѣ до вôдвороту могли легко сховати ся.

Тамъ ждали слабшѣ особы зъ родины кôнця борбы, зъ страхомъ слухали гомону воєнного и догадували ся зъ него лихого або доброго кôнця справы.

Вкôнци крики замовкли. Галасъ напастникôвъ затихъ. Схованѣ на подѣ думали, що вже Волохôвъ прогнано, и зъ радостю выжидали приходу братôвъ.

А они вже були на другôмъ свѣтѣ.

Вкôнци давъ ся чути на сходахъ тяжкій хôдъ.

— То Варава йде! — крикнула вдова зъ радостю и зъ двома пістолєтами въ рукахъ побѣгла до дверей пода.

Замѣсть очѣкуваного брата явила ся передъ нею стать заголомшеного кровю Волоха зъ побѣдоносным лицемъ.

Зъ крикомъ, серце роздираючимъ, вôдскочила вдова вôдъ входу, зъ очайдушною вôдвагою выцѣлила пістолетъ у того чоловѣка и стрѣлила въ серце єму такъ, що вôнъ сейчасъ перевернувъ ся и упавъ на головы товаришѣвъ, що за нимъ тиснули ся.

Другимъ выстрѣломъ убывила себе вôдъ знущаня товпы...

Теперь забираймось зъ сего мѣсця. Що тутъ потôмъ дѣяло ся, сего не повинно людске око видѣти.

Вымордовано дѣти и жѣнки пречôжними нелюдскими муками, а ихъ трупы повыкидано тымъ вôкномъ, зъ котрого Варава скидавъ брилы зелѣза на головы розбишакъ.

На самъ остатокъ лишено сиву бабусю, щобы була свѣдкомъ скону цѣлои родины. На щастє очи єѣ вже здавна не видѣли свѣтла сонця и небавомъ позволивъ єй Богъ оглядати свѣтлôсть вѣчну.

Для помордованыхъ выкопали спôльный грôбъ и повкидали въ него всѣхъ, на верхъ посадили малу заплакану дитину и засыпали єѣ землею. Ще кôлька годинъ добувавъ ся плачь зпôдъ землѣ.

— Ще бракує одна особа — сказали убійники вкидаючи трупôвъ до гробу. — Лише одинайцять є, ще одна десь скрыла ся.

И кинули ся назадъ до палаты, поломали знаряды, подерли диваны, перешукали каждый кутикъ пода и пивницѣ и не могли найти тои однои особы, що хибувала.

Вкôнци оденъ зъ нихъ почавъ пукати въ стѣны зелѣзнымъ молотомъ и коли на то пуканє вôдозвавъ ся гомôнъ у стѣнѣ, вôнъ зъ радостю давъ знати товаришамъ, щобы єму прийшли на помôчь.

То були крытѣ дверѣ, помальованѣ однаково зъ стѣною. За ними була широка нижа.

Ударили кôлька разôвъ сокирою и вывалили дверѣ.

— Ту єсть, ту! — верещали тѣ, що стояли близше, а тымчасомъ прочѣ зъ кровожаднымъ бажанемъ пôдносили ся, щобы побачити жертву.

Тамъ лежала та русява дѣвчина, блѣда зъ замкнеными очима.

Своячка єѣ вела родину на пôдъ, и мовь прочувала лихо, сховала єѣ въ тôй сховокъ, що навѣть службѣ не бувъ знаный.

Тамъ лежала она безъ памяти, въ стиснєнôй слабôй руцѣ блестѣвъ острый нôжь, а коли безсильна рука вôдмовила єй прислуги, она зôмлѣла.

— Ай! — крикнули Волохи, а на ихъ лици попри кровожадôсть вôдбилась ще якась иньша неколька думка.

— То спôльна добыча! — крикнуло кôлькохъ наразъ.

що вôнъ и духовеньство болгарске противне змѣнѣ болгарскои конституцiѣ въ тôмъ дусѣ, щобы на болгарскôмъ престолѣ засѣдала католицка родина.

Новинки.

Львôвъ дня 4 лютого.

— **Громадамъ Соколе и Телесниця санна**, въ повѣтѣ лѣскôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь 100 зр. запомоги на будову власнои школы.

— **Именованя.** Президія краєвои Дирекціи скарбу именувала ревідента рах. при буковиньскôй дирекціи скарбу Ант. Яновича и офиціялôвъ рах. Ант. Мілера, Теоф. Несторовича и Франц. Буратовского ревідентами рах.; асистентôвъ рах. Йос. Миколайского, Йос. Хлопецкого и Ом. Куницкого офиціялами рах; практикантôвъ рах. Йос. Дубравского, Вікт. Хмуровича, Тита Мукачиньского, Гната Рудницкого и Volод. Зиґмунда асистентами рах.; канцелістôвъ судовыхъ Фел. Бахмана, Фр. Добровольского и Роб. Халупницкого офиціялами канц. а адъюнкта податкового Вол. Дворского канцелістомъ. — Дръ Северинъ Князьолуцкій, старшій инспекторъ зелѣзниць державныхъ, именованый шефомъ вôддѣлу президіяльного ґенеральнои дирекціѣ зелѣзниць державныхъ. Єго заступцемъ зôставъ надинспекторъ Вельцль.

— **Наукова робôтня** выробôвъ деревляныхъ въ Коломыи, основана Выдѣломъ краєвымъ и товариствомъ „Гуцульска Спôлка“, має мѣсце на чотирохъ хлопцѣвъ до практики въ ремѣслахъ: столярскôмъ, рѣзбарскôмъ и токарскôмъ. Хто мавъ бы способныхъ до сеи робôтнѣ хлопцѣвъ, може удати ся письменно до кураторіи того заведеня, або до дирекціи „Гуцульскои Спôлки“ въ Коломыи. Робôтня вже отворена и єсть въ нѣй 5 ученикôвъ, а на 4 єсть ще мѣсце.

— **Крадѣжь.** На дворци зелѣзницѣ у Львовѣ щезъ листъ зъ 600 зр. Стали слѣдити за злодѣємъ и выкрыли, що на тй грошѣ злакомивъ ся помôчникъ возьного почтового и трафікантъ Морісъ. Грошѣ вôдобрали имъ, вôддали почтѣ, а самыхъ арештовали.

— **Огнѣ.** Дня 30 сѣчня с. р. вечеромъ повставъ огонь у Дрогомышли въ яворôвскôмъ повѣтѣ домѣ Ивана Льоды або Стецева. Згорѣвъ дôмъ, а въ огни втративъ жите и самъ Льода. — Огонь въ Лановичахъ, о котрôмъ мы вже писали, наробивъ шкоды на 1400 зр., спаливши двѣ стодолы, обезпеченй на 1564 зр. Пôдозрѣвають, що властитель стодôлъ Абрагамъ Бахманъ самъ пôдпаливъ, абы асекурацію дôстати, и шкоду зъ огню порахувавъ вôнъ собѣ мабуть за высоко.

— **Зле понятый патріотизмъ.** Часть львôвскои молодѣжи польскои думаючи очевидно, що патріотизмъ объявляє ся ажь тогды, коли демонстративно святкує ся память народныхъ подвиговъ и неудачь, станула сего року въ суперечности до поглядôвъ старшои интеліґенціѣ и тому хотѣла перешкодити забавамъ, якй вôдбували ся дня 1 с. м. въ ремѣсничôмъ товариствѣ польскôмъ „Gwiazda“ и въ касинѣ мѣскôмъ. Студенты університету, політехніки и ветеринаріѣ числомъ около 150 зôбрали ся були передъ будынкомъ товариства Gwiazda и хотѣли перешкодити забавѣ. Треба ажь було поліціѣ, щобы удержала порядокъ. Студенты пустились тогды до касина и почали тутъ кидати камѣнємъ у вôкна. Ажь сильный вôддѣлъ поліціѣ зробивъ наконець порядокъ на улици арештуючи 54 студентôвъ, найбôльшихъ крикунôвъ. Мѣжь арештоваными було 24 студентôвъ університету, 16 зъ політехніки, 3 зъ ветеринаріѣ, а прочй прогнанй студенты ґімназіяльнй, и оденъ складачь друкарскій. Арештованыхъ по списаню зъ ними протоколу на поліціи пущено на волю.

— **Нещаснй пригоды.** Въ Словитѣ въ перемышляньскôмъ повѣтѣ убило зрубане дерево падаючи Ивана Заблоцкого зъ Глинянъ. — Ще минувшого мѣсяця найшли при гостинци зъ Гвоздця до Сорôкъ въ ровѣ жебрака Юрка Шпарика зъ Хлѣбичина, славного зъ того, що пивъ дуже горѣвку. Вôнъ такъ дуже перемерзъ, що закимъ єго до Сорôкъ привезли, вôнъ померъ.

— **Скаменѣлый чоловѣкъ.** Въ американьскôй державѣ Небраска вôдкопано тѣло чоловѣка, котре зовсѣмъ скаменѣло, а заховалось до нинѣ дуже добре. Знатоки кажуть, що тѣло скаменѣло вôдъ солей зелѣзныхъ, що находять ся въ тôй земли, де лежало що найменше 200 або 250 лѣтъ.

— **Смерть вôдъ загару.** Сегорôчна зима забирає рôжными способами людей зô свѣта. Богато люда згинуло якъ не на моровѣ, то таки въ себе въ хатѣ вôдъ загару. Жаль мабуть людямъ палива и тепла тай затикають скоро грубы, думають, що такъ лучше, а тымчасомъ буває, якъ запалять собѣ такъ у грубѣ вечеромъ, то рано вже годѣ имъ встати, бо померли — вôдъ загару. Про такй выпадки смерти въ цѣлôмъ краю мы вже доносили, а теперь отъ знову пишуть намъ про такй новй выпадки. Шестеро людей померло вôдъ загару! Въ Семакôвцяхъ въ Коломыйщинѣ загорѣвъ на смерть селянинъ Михайло Форкушакъ. — Въ Княждворп въ пов. коломыйскôмъ померли вôдъ загару Яцко Настюкъ и Марія Гриванюкъ. Обоє мали по 40 лѣтъ. — Въ Домаморичу въ Тернопôльщинѣ загорѣли на смерть 16-лѣтній Гринько и 10-лѣтній Степанъ, сыны покôйного Ивана Лысака. Матѣрь тыхъ хлопцѣвъ и двѣ доньки, 19 лѣтну Мариську и 14 лѣтну Марту ледви вôдратували. — Въ Ляхôвцяхъ въ богородчаньскôмъ повѣтѣ померла зъ тои самои причины дитина Олена Басарабъ. — Тй приклады несподѣванои смерти повиннй навчити нашихъ селянъ, щобы затикали грубы ажь тогды, якъ у нихъ зовсѣмъ огонь выгорить и вуглє почорнѣє. Поки въ вугля иде синявый огникъ, пети не треба затикати.

— **Сильне землетрясенє** далось чути на островѣ Стромболи и Занте. На Стромболи выбухъ передъ тымъ вулканъ. На Занте згинуло двоє людей, а богато покалѣчилось. — Зъ Атинъ доносять, що въ наслѣдокъ послѣдного землетрясеня на островѣ Занте завалило ся кôлька сѣлъ и покалѣчило ся 200 людей. Вчера було знову землетрясенє въ Єрастосъ, де завалало ся бôльше якъ 100 будынкôвъ. Пôсля вѣстей, що прийшли нинѣ, землетрясенє на островѣ Занте збурило богато сѣлъ и покалѣчило сотки людей. Оногды знищило знову 100 домôвъ, а вчера знову затряслась тамъ сильно земля, а дощь и градъ довели людей до нужды. 20 000 людей лишилось безъ даху.

— **Медвѣдь на даху** появивъ ся минувшои пятницѣ въ мѣстѣ Нантъ у Франціи. Коло 10 години рано перехожй люде побачили на плоскôмъ даху одного дому якогось великого звѣра, котрый собѣ походжувавъ зъ великимъ вдоволенємъ геть и назадъ. То бувъ старый медвѣдь артиста зъ цирку Базаля. Вôнъ утѣкъ незамѣтно зъ клѣтки и радъ зô свободы, гордый, що має передъ собою такъ численну публику, ставъ по даху танцювати. Тымчасомъ принесли люде драбину и двохъ людей стало лѣзти зъ посторонкомъ, щобы медведя зтягнути зъ даху. Та легко то було сказати, а тяжше зробити. Коли медвѣдь побачивъ, що оденъ мисливый хоче закинути на него посторонокъ, вôнъ єму вôдкусивъ палець. Той крикнувъ, „вуйко“ настрашивъ ся, скочивъ на сусѣдный муръ, але тамъ поховзнувъ ся и впавъ зъ даху въ купу снѣгу въ городѣ. За нимъ пôшли тамъ люде. Ще трохи поборoли ся зъ медведемъ, оденъ чоловѣкъ стративъ притôмъ кавалець лидки, ажь вкôнци зловили медведя та завели назадъ до клѣтки, де вôнъ поклавъ ся спокôйно и мабуть роздумувавъ, якй то люде недобрй.

Штука, наука и література

— **Ч. 2 „Зорѣ“** зъ 27 сѣчня мѣстить въ собѣ Зъ белєтристики: продовженє оповѣданя Наталѣ Кобриньскои „Ядзя и Катруся“; поезіѣ: Михайла Старицкого „На новый рôкъ“, Корнила Устіяновича „Имировізація Омелянови Партицкому“ и В. Чайченка „Вагання“; докôнченє оповѣданя Ивана Спôлки „Утопивъ ся“; „Новй поетичнй творы С. Руданьского“; наконець Данила Мордовця „Пôдъ небомъ Украины“ въ перекладѣ Цезаря Бѣляла. — У вôддѣлѣ науковôмъ: продовженє „Історіи літературы рускои“ Омеляна Огоновского (дальше бесѣда про В. Чайченка); продовженє студіи Олександра Колессы про Федьковича; друга статья Ивана Франка „Наше літературне жите въ 1892 роцѣ“ (въ першôй статьѣ говоривъ про Украину, а въ сѣй другôй про Галичину); початокъ статьѣ дра Евгенія Олесницкого „Драматичный конкурсъ галицкого Выдѣлу краєвого за рôкъ 1892“; докôнченє житеписи Миколы Лисенка; на послѣдокъ звѣстки зъ літературы и бібліоґрафіи. Се число „Зорѣ“ красять три краснй илюстрацiѣ: на першôй сто-

---

— Тай гарнажь собѣ панночка, паньска дитина, ха-ха-ха! — засмѣяло ся кôлькохъ, бо кôлькохъ обдертыхъ Волохôвъ схопило нѣжну дѣвчину за руки своими брудными, закровавлеными руками.

— А вы що тутъ! — загремѣвъ въ тôй хвили сильный голосъ мужескій. Румуны оглянулись поза себе. Межи ними стоявъ мужчина зъ римскими чертами лиця, высшій вôдъ нихъ о цѣлу голову, зъ мѣдянымъ шеломомъ, на котрôмъ було знати сильный ударъ шаблѣ; въ лѣвôй руцѣ державъ вôнъ короткій мечь.

— Трибунъ! — воркнули всѣ и вступили ся єму зъ дороги.

— Що тутъ дѣє ся? — спытавъ, а якъ побачивъ омлѣлу дѣвчину въ рукахъ одного Волоха, казавъ му покласти єѣ на землю.

— То также ворогъ! — вôдповѣвъ той на перекôръ.

— Мовчи, розбишако! Ты думаєшь, що нарôдъ румуньскій має жѣнки уважати своими ворогами? Положи єѣ на земли!

— Не такъ, трибуне — перебивъ на перекôръ Лупуй — ты знаєшь нашй права: кожда добыча наша до подѣлу. Та дѣвчина наша добыча. По побѣдѣ она припадає намъ всѣмъ.

— Знаю права лучше вôдъ тебе, ты розбишако! Добыча дѣлять ся нарôвно, але тамъ, де чогось не можна подѣлити, тамъ рѣшає льосъ.

— Добре, трибуне. Вжежь, годѣ подѣлити корову або вола и тамъ мусить рѣшати щастє, алежь дѣвчиною можуть всѣ подѣлити ся....

— Я сказавъ, що не можна и радъ бы я видѣти того, хто инакше думає.

Лупуй знавъ трибуна и не вôдôзвавъ ся бôльше, прочй вôдступили вôдъ дѣвчины. Лише оденъ зъ цѣлои громады крикнувъ, що „можна“.

— Хто се каже, нехай выступить.

Выступивъ молодый и троха пôдпитый Волохъ зъ волосемъ заплетенымъ въ косы, и станувъ передъ трибуномъ зъ придуркуватымъ усмѣхомъ. Ударивъ ся въ груди и сказавъ: — Я кажу!

Ледви вымовивъ послѣдне слово, коли трибунъ пôднѣсъ наразъ лѣву руку и однымъ махомъ вôдтявъ єму голову такъ, що она полетѣла въ задъ, а толубъ упавъ на колѣна и обидвома руками обнявъ ногу трибуна.

— Каже ще хто, що можна? — спытавъ велитъ грôзно.

Румуны вôдсунули ся холодно.

— Запряжѣть конѣ до воза, посадѣть дѣвчину и повезѣть єѣ до Топанфальва. — Кому она припаде, той має право жадати, щобы єѣ дôставъ такою, якою вôддаю єѣ вашôй опѣцѣ. Кому бы прийшла охота образити єѣ хочь однымъ поглядомъ, усмѣхнути ся до неѣ, або про неѣ згадати, той нехай пригадає собѣ онъ-того для прикладу — сказавъ трибунъ, копнувъ ногою трупа, що передъ нимъ лежавъ и давъ знакъ мечемъ, абы розôйшли ся.

— Идѣть теперь усе нѣвечити, рабувати!

Товпа розбѣгла ся, а трибунъ казавъ дѣвчину всадити до воза, до опѣки давъ єй кôлькохъ пôдданыхъ родины и казавъ ѣхати въ горы.

За пôвъ годины стояла палата въ огни, огонь бухавъ вôкнами, муры коптѣли. Коли вже все палило ся, впали до пивницѣ, порозбивали бочки и плывали собѣ въ озерѣ вина и горѣвки, спѣваючи дико. А надъ ними горѣвъ цѣлый дахъ.

Вôдтакъ обладованй добычею пôшли дальше, покидаючи померших и добиваючи конаючихъ.

* * *

Омлѣлу дѣвчину завезли до мешканя трибуна. Нѣхто не вôдважив ся образити єѣ, але кождому здавало ся, що має до неѣ право. Уважали, щобы имъ хто єѣ не пôрвавъ, ждали передъ домомъ на трибуна и увôйшли зъ нимъ разомъ до сѣней и компаты.

Передъ нимъ поскладано добычу, котру мали подѣлити на рôвнй части.

Проводирь подѣливъ єѣ на рôвно и роздавъ мѣжь товпу. Лише єму належала ся десятина, проче подѣлено на рôвнй части.

По подѣлѣ пôшло кôльканайцять до дому, але бôльша частина осталась на мѣсци, жадно спозыраючи на послѣдну добычу.

ронѣ удачный портретъ нашого многозаслуженого писателя и артиста маляра Корнила Устіяновича, котôмъ могила Миколы Костомарова въ Петербурзѣ и „Запорожецъ" статуя Романа Левандовского. — Нумеръ вôдъ початку до конця цѣкавый, змѣстъ рôзнородный, займаючій и поучаючій. Поетичнѣ, лірични творы небôщика Стефана Руданьского — справдѣшнѣ перлы.

† Посмертнѣ вѣсти.

— **Теофіль Ленартовичь**, славный поетъ польскій, померъ дня 3 с. м. у Фльоренціи въ Италіи. Вôнъ уродивъ ся 1822 р. въ Варшавѣ. Вôдъ 1848 р. пробувавъ у Познани, Краковѣ и Вороцлавѣ, вôдтакъ у Парижи и Фльоренціи. Пригоды политичнѣ були причиною, що вôнъ не мôгъ осѣсти стало въ своихъ мѣстахъ, лише ажь въ Италіи У Фльоренціи оженивъ ся въ р 1861 зъ Зофією Шимановскою, сестрою жѣнки Адама Міцкевича, але она єму скоро вмерла. Сего року збиравъ ся приѣхати на весну до Галичины, а тымчасомъ прийшлось скорше вмирати. Єго звали сердечнымъ лѣрникомъ, бо єго пѣснѣ були складанѣ на ладъ народныхъ, простѣ, щирѣ а гарнѣ. Декотрѣ поезіѣ Ленартовича переложено на нашу мову. Вôнъ занимавъ ся также и рѣзьбарствомъ.

Всячина

— **Зъявища на небѣ въ лютôмъ.** Въ мѣсяци лютôмъ пôдходить с о н ц е вже значнѣйше въ гору, а промѣнє єго свѣтла набирає чимъ разъ бôльше силы, бо чимъ разъ бôльше доходить до землѣ въ простовиснôмъ напрямѣ. День стає вже пересѣчно о 4 мінуты довшій. Дня 18 лютого о 10 годинѣ передъ полуднемъ входить сонце въ знакъ рыбъ т. є. стоить въ тôмъ часѣ на тôмъ мѣсци на небѣ, де въ ночи видко громаду звѣздъ звану рыбами. — Мѣсяць, що пôдъ конець сѣчня бувъ найблизше до землѣ, вôддаляє ся вôдъ неи и дня 9 лютого буде стояти вôдъ землѣ найдальше; єго вôддаленє вôдъ землѣ того дня доходить до 403.000 кілометрôвъ. На день 16 лютого вечеромъ припадає єго новъ, а дня 23 лютого пôдôйде вôнъ знову найблизше до нашои землѣ и єго вôддаленє того дня буде выносити 369.000 кілометрôвъ. Въ лютôмъ переходить мѣсяць попри громады звѣздъ: левъ, панна, вага, скорпіонъ, стрѣлецъ, козорогъ, рыбы, баранъ, быкъ, близнята и ракъ. Пôдчасъ сеи дороги закрыє вôнъ сего мѣсяця деякѣ звѣзды, а именно дня 20 лютого закрыє планету юпітера, а дня 21 планету марса. На жаль не буде можна сего цѣкавого а рѣдкого зъявища оглядати вôльнымъ окомъ, бо мѣсяць ще передъ заходомъ сонця закрыє обѣ сѣ планеты; темный бôкъ мѣсяця закрыє звѣзду и она щезне зъ очей, ажь опôсля покаже ся знову по довшôмъ часѣ на другôмъ боцѣ мѣсяця.

Изъ планетъ буде сего мѣсяця видко на кôльканацять мінутъ передъ всходомъ планету в е н у с ъ, котра все ще єсть теперь ранною зорею. Въ слѣдуючôмъ мѣсяци буде она лишь за дня стояти на небѣ и длятого не буде єѣ видко, ажь въ червню стане знову показувати ся вечеромъ яко вечѣрна зоря и буде свѣтити вечерами черезъ девять мѣсяцѣвъ. Цѣкавѣ зъявища покаже намъ сего мѣсяця планета ю п і т е р ъ. Хто бы мавъ хочь слабый дальноглядъ, а подививъ ся крôзь него дня 8 лютого на юпітера, то побачить коло него вечеромъ о 9 год. ажь чотыри мѣсяцѣ и то въ такôмъ порядку (не рахуючи найменшого, торôкъ вôдкрытого мѣсяця): насампередъ покаже ся другій мѣсяць, вôдтакъ ажь першій, а дальше третій и четвертый. Всѣ тѣ мѣсяцѣ будуть стояти зъ боку якъ свѣтячѣ горошки коло кружка головнои планеты. Дня 11 лютого о тôй самôй порѣ буде можна видѣти, якъ першій мѣсяць юпітера буде пересувати ся по нѣмъ якъ бы чорна плямочка. На юпітерѣ буде тогды затьмѣнє сонця. Хто має добрѣ очи, буде мôгъ добачити се зъявище и безъ дальногляду. — Планета с а т у р н ъ стоить въ сѣмъ мѣсяци въ громадѣ звѣздъ панна, але єѣ видко лишь дальноглядомъ. Сатурнъ, якъ звѣстно, єсть тымъ дивный, що має доокола себе обручъ, ледви 200 кілометрôвъ грубый. Минувшого року стоявъ сатурнъ до нашои землѣ такъ, що тѣ обручѣ були кантомъ звернені до насъ и мы видѣли ихъ лишь якъ лінію; теперь нахиляють ся они чимъ разъ бôльше и мы видимо ихъ ширину. Цѣлою своєю шириною будуть они звернені до землѣ ажь пôдъ конець 1899 року. Що то тѣ обручѣ? Доси ще не знаємо того докладно; але зъ того, що доси дало ся дослѣдити, выходить, що то суть дрôбнѣ свѣтовѣ кулѣ, що окружають якъ бы обручемъ свою планету и всѣ разомъ крутять ся доокола неи. — У р а н о с ъ стоить теперь въ громадѣ звѣздъ „вага", а н е п т у н ъ въ громадѣ „быка"; обѣ тѣ планеты суть такъ далеко вôдъ насъ, що мы ихъ вже не видимо вôльнымъ окомъ.

Изъ сталыхъ звѣздъ замѣтна въ сѣмъ мѣсяци т. зв. змѣнна звѣзда а л ь ґ о л ь, въ громадѣ звѣздъ званôй Персеємъ, повысше на пôвнôчь вôдъ квочки. З м ѣ н н ы м и з в ѣ з д а м и называємо такѣ, котрѣ що кôлька днѣвъ, або кôлька годинъ змѣняють своє свѣтло; разъ свѣтять дуже ясно, вôдтакъ потахають, темнѣють, а опôсля свѣтять знову яснѣйше. Звѣзда звана альґоль свѣтить черезъ пôвтретя дня яко звѣзда другои величины, вôдтакъ потахає черезъ 4 годины и свѣтить черезъ пôвъ годины яко звѣзда четвертои величины, а по тôмъ часѣ зачинає знову чимъ разъ яснѣйше свѣтити. Найслабше буде она свѣтити дня 18 лютого около пôвъ до третои години по пôвночи, 20 лютого около пôвъ до дванацятои въ ночи и дня 23 лютого около чверть на осьму вечеромъ. Що за причина, що стала звѣзда альґоль такъ правильно и завсѣгды однаково змѣняє своє свѣтло? Єсть зовсѣмъ оправданый здогадъ, що та стала звѣзда, сонце якогось иншого свѣта, має якусь свою планету, котра такъ само обертає ся около неи, якъ наша земля около сонця. Та планета за кождый разъ заступає свѣтло альґоля, коли стане мѣжь нимъ а нашою землею, и не пускає єго до насъ. У насъ тогды єго свѣтло слабне. Тои планеты альґоля мы не можемо вже добачити, бо альґоль, то сонце якогось иншого свѣта, єсть вже такъ далеко вôдъ насъ, що мы й найсильнѣйшими нашими дальноглядами не въ силѣ вже нѣчого розпôзнати; ще лишь свѣтло дає намъ знати, що тамъ щось дѣє ся, що тамъ кружить якась планета.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 4 лютого. Пôсля Pol. Corr. вышлють всѣ державы, що не мають своихъ сталыхъ пословъ при Ватиканѣ, спеціяльныхъ вôдпоручникôвъ на ювилей папы.

Бѣлградъ 4 лютого. При выборахъ до радъ громадскихъ выбрано въ 799 громадахъ ліберальôвъ, а въ 457 радикалôвъ.

Бельфортъ 4 лютого. Вчера дало ся тутъ почути сильне землетрясенє.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Курєръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ въ Пôдз.	3·10	—	10.02	10·52	—	—
(зъ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновецъ	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6 16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

На лôжку, застеленôмъ медвежою шкôрою, лежала непорушно дѣвчина блѣда, ледви жива.

— То вы остались тутъ, абы кинути льосъ, кому припаде ся дѣвчина? — спытавъ Нума волокитôвъ.

— А вжежь — вôдповѣвъ Лупуй и усмѣхнувъ ся безлично.

— Будемо грати въ кôстки и хто найбôльше выкине, той дôстане дѣвчину. Коли выкине двохъ, десятьохъ, двайцятьохъ, нарôвно, то всѣ будуть єѣ мати.

— Лишь оденъ може єѣ мати! — вôдповѣвъ Нума коротко.

— Тогды тамтѣ будуть самѣ грати.

— Кôстки до нѣчого. Може насъ двохъ остати ся и будемо грати до пôвночи.

— То будемо грати въ карты.

— На то я не позволю. Хитрѣйшій може обманити дурнѣйшого.

— Добре, отже напиши нашѣ имена на карткахъ, вложи до бочки и чиє имя ты вытягнешь, той забере собѣ дѣвчину.

— Тажь вы не вмѣєте читати, то я мôгъ бы прочитати того, кого схочу.

Волохъ почавъ чѣхати ся неспокôйно въ голову.

— Ну, то скажи ты мудре слово, трибуне.

— Добре, скажу. Спробуймо, хто зъ насъ найвôдважнѣйшій; хто докаже, що не лякає ся нѣчого, тому дамо дѣвчину, бо той на то заслуживъ.

— Добре! — крикнули всѣ разомъ. — Нехай кождый оповѣсть, що зробивъ; зъ того осудишь, хто зъ насъ найвôдважнѣйшій. Я убивъ першого Бардія въ очахъ єго братôвъ.

— Я вываливъ браму, коли на насъ кидавъ найбôльше зелѣза той широкій чоловѣкъ.

— А я єго пробивъ.

— Я вылѣзъ першій по драбинѣ.

— А я бôльше якъ пôвъ годины бивъ ся зъ тымъ паномъ у золотôмъ мундурѣ.

И такъ ишло дальше. Кождый бувъ першимъ, кождый найхоробрѣйшимъ, кождый убивъ кôльканайцять ворогôвъ.

— Вы всѣ списали ся добре, але теперь годѣ доказувати свою вôдвагу тымъ, що минуло. Вы менѣ докажѣть свою вôдвагу всѣ разомъ передô мною, до ока!

— Але скажи якъ? — говоривъ нетерпеливый Лупуй, въ обавѣ, щобы єго трибунъ не обманивъ.

— Уважайтежь! — сказавъ Нума — и вытягъ зпôдъ лôжка пôввѣдрову бочѣвку. Вытягаючи кинувъ окомъ на дѣвчину и побачивъ, що она отворила очи, глянула на него и замкнула знову повѣки.

Пробудила ся и чула всю розмову.

Нума нахиляючись по бочку шепнувъ єѣ тихимъ, придавленымъ голосомъ: „не бôй ся" и выкотивъ бочѣвку на середину комнаты.

Румуны дивились цѣкаво, що то зъ того буде.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдая **Адамъ Краховецкій.**

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.